

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi sokerilain, kotimaisesta
tärkkelystuotannosta annetun lain ja kotimaisesta öljykasvituotannosta
annetun lain muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksen tarkoituksena on muuttaa sokerilakia, kotimaisesta tärkkelystuotannosta annetua lakia sekä kotimaisesta öljykasvituotannosta annettua lakia siten, että vuoden 1994 sadon johdosta maksettavat hinnanalennuskorvaukset tai tuet voitaisiin maksaa kuluvan vuoden aikana eli ennen Suomen mahdollisen EU-jäsenyyden alkua.

Lakiesitykset liittyvät hallituksen esitykseen vuoden 1994 kolmanneksi lisätalousarvioksi ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun ne on hyväksytyt ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Sokerilain (673/92), kotimaisesta tärkkelystuotannosta annetun lain (674/92) sekä kotimaisesta öljykasvituotannosta annetun lain (675/92) nojalla turvataan kotimaiseen raaka-aineeseen perustuvan sokeri-, tärkkelys- ja öljykasvituotannon toimintaedellytykset maksamalla valtion varoista hinnanalennuskorvausta tai tukea kotimaisen tuotteen tai raaka-aineen hinnan alentamiseksi maailmanmarkkinahinnan tasolle. Kolmevuotisten lakien nojalla on hinnanalennuskorvauksen tai tuen enimmäismäärät sekä kokonaisuudessaan että tuettavaa yksikköä kohti laeissa määrätty.

Hinnanalennuskorvauksen tai tuen maksatus on sokerituotantoa lukuunottamatta ajoittunut satovuoden ajalle eli normaalisti kahden eri kalenterivuoden puolelle. Sokerintuotannossa maksettavat hinnanalennuskorvaukset on maksettu tuotantovuotta seuraavan kalenterivuoden alkupuolella. Suomen mahdollisen EU-jäsenyyden takia vuoden 1994 sadon osalta ehdotetaan lakeja muutettavaksi siten, että

hinnanalennuskorvaus tai tuki voitaisiin maksaa kokonaisuudessaan jo vuonna 1994. Lisäksi joulukuun 1994 osalta ehdotetaan, että hinnanalennuskorvaus maksettaisiin sokeriraaka-aineen kotimaisen hinnan ja Euroopan unionissa yleisesti noudatettavan hintatason välisen erotuksen suuruisena. Tämä olisi tarpeellista, jotta voitaisiin välttyä useista lyhyelle aikavälille ajoittuvista sokerin hinnan muutoksista. Sokerin hinnan tasoon aiheuttavat paineita raakasokerin maailmanmarkkinahinnan nouseminen sekä erilliseen hallituksen esitykseen perustuva valmisteverolain muutos, jonka mukaan sokerituotteilta ei perittäisi enää valmisteveroa 1 päivästä joulukuuta 1994 lukien. Vastaavasti tulisi sokerilta kannettavaa tuontimaksua tarkistaa. Varastossa vuoden 1995 alussa olevan sokerin osalta sokeriteollisuudelle ehdotetulla tavalla maksettavaa hinnanalennuskorvausta jouduttaisiin vähentämään lopullisten tuotanto- ja markkinointilukujen selvittyä.

Koska öljykasviteollisuudessa siemensadon ostot ajoittuvat tasaisesti jalostuksen mukaisesti koko vuoden ajalle, joutuisivat öljynpurista-

mot ostamaan viljelijöiltä koko sadon kuluvan vuoden puolella. Tästä poikkeuksellisesta toimenpiteestä teollisuudelle aiheutuvien ylimääräisten kustannusten korvaamiseksi ehdotetaan, että öljynpuristamoille voitaisiin maksaa korvausta ylimääräisistä hankintakustannuksista enintään 2,2 miljoonaa markkaa.

2. Esitysten vaikutukset

2.1. Sokeri

Sokerilain 5 §:n 2 momentin nojalla voidaan hinnanalennuskorvausta maksaa vuoden 1994 sokerijuurikassadon osalta enintään 228 miljoonaa markkaa ja kiteytyvää sokerikiloa kohti enintään 1,68 miljoonaa markkaa. Vuoden 1994 valtion talousarvion momentille 30.31.45 (Sokerintuotannon tukeminen) on osoitettu 210 miljoonan markan määräraha, joka on täysin käytetty vuoden 1993 sokerijuurikassadosta maksettaviin hinnanalennuskorvauksiin. Jotta vuoden 1994 sadon osalta hinnanalennuskorvaus voitaisiin maksaa kuluvan vuoden puolella, tarvitaan momentille lisäystä 203 miljoonaa markkaa. Varastossa vuoden 1994 vaihteessa olevan sokerin osalta joudutaan raaka-aineen maailmanmarkkinahintatason ja EU-hintatason erotuksena perimään takaisin noin 38 miljoonaa markkaa.

2.2. Tärkkelys

Kotimaisesta tärkkelystuotannosta annetun lain 2 §:n 1 ja 2 momentin mukaan voidaan kotimaassa tuotetusta perunasta valmistetun perunatärkkelyksen tukea maksaa satovuoden 1994/95 osalta enintään 67 miljoonaa markkaa ja perunatärkkelyskiloa kohti enintään 2,60 markkaa. Vuoden 1994 valtion talousarvion momentille 30.31.47 (Tärkkelystuotannon tukeminen) on osoitettu 69 miljoonaa markkaa, josta määrärahasta 32 miljoonaa markkaa on käytetty satovuoden 1993/94 sadosta maksettavaan tukeen. Jotta satovuoden 1994/95 perunatärkkelyksen tuki voitaisiin kokonaisuudessaan maksaa kuluvan vuoden puolella, tarvitaan momentille lisäystä 26,4 miljoonaa markkaa.

2.3. Öljykasvi

Kotimaisesta öljykasvituotannosta annetun

lain 2 §:n 1 ja 2 momentin mukaan voidaan kotimaassa viljeltävien öljykasvien siementen hinnanalennuskorvauksiin satovuonna 1994/95 käyttää enintään 360 miljoonaa markkaa ja siemenkiloa kohti enintään 3,13 markkaa. Vuoden 1994 valtion talousarvion momentille 30.31.46 (Öljykasvituotannon tukeminen) on osoitettu 346 miljoonaa markkaa, josta määrärahasta 93,6 miljoonaa markkaa on käytetty satovuoden 1993/94 hinnanalennuskorvauksiin. Satovuoden 1994/95 hinnanalennuskorvauksiin ja ylimääräisistä hankintakustannuksista maksettaviin korvauksiin arvioidaan tarvittavan varoja yhteensä 337,4 miljoonaa markkaa. Jotta satovuoden 1994/95 hinnanalennuskorvaukset voitaisiin maksaa kokonaisuudessaan kuluvan vuoden puolella, tarvitaan momentille lisäystä 85 miljoonaa markkaa.

3. Asian valmistelu

Esitykset on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä.

4. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Eduskunnalle on erikseen annettu esitys laiksi eräiden maatalouden alaan kuuluvien lakien kumoamisesta (HE 145/1994 vp), jossa puheena olevat lait ehdotetaan kumottavaksi 1 päivästä tammikuuta 1995 lukien eli Suomen Euroopan unionin mahdollisen jäsenyyden alkamisajankohdasta.

5. Voimaantulo

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki sokerilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 3 päivänä elokuuta 1992 annetun sokerilain (673/92) 6 §:n 1 momentti sekä
lisätään lakiin uusi 5 a § seuraavasti:

5 a §

Hinnanalennuskorvaus vuonna 1994

Poiketen siitä, mitä muualla tässä laissa on säädetty hinnanalennuskorvauksesta ja sen maksamisesta, voidaan vuoden 1994 sokerijuurikassadon osalta maksaa hinnanalennuskorvausta enintään 203 miljoonaa markkaa siten, että hinnanalennuskorvaus maksetaan kokonaisuudessaan vuoden 1994 loppuun mennessä.

Joulukuun 1994 aikana myydyin sokerin osalta määräytyvä hinnanalennuskorvaus maksetaan sokeriraaka-aineen kotimaisen hinnan ja Euroopan unionin alueella yleisesti noudatettavan hinnan välisen erotuksen suuruisena.

Jos vuoden 1995 alussa varastoissa olevan

sokerin hintataso on alempi kuin Euroopan unionissa, vähennetään hinnanalennuskorvausta erotusta vastaavalla määrällä.

6 §

*Hinnanalennuskorvauksen ottaminen valtion
talousarvioon*

Tässä laissa tarkoitettujen hinnanalennuskorvausten maksamista varten osoitetaan valtion talousarvioon 413 miljoonaa markkaa vuonna 1994.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

2.

Laki kotimaisesta tärkkelystuotannosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kotimaisesta tärkkelystuotannosta 3 päivänä elokuuta 1992 annetun lain (674/92) 5 §:n 1 momentti sekä
lisätään lakiin uusi 2 a § seuraavasti:

2 a §

Tärkkelystuen määrä satovuonna 1994/95

Poiketen siitä, mitä muualla tässä laissa on säädetty perunatärkkelystuesta ja sen maksamisesta, voidaan kotimaassa tuotetusta perunasta valmistetulle perunatärkkelykselle satovuoden 1994/95 osalta tukea maksaa enintään 67 miljoonaa markkaa siten, että tuki maksetaan kokonaisuudessaan vuoden 1994 loppuun mennessä.

5 §

Tärkkelystuen ottaminen valtion talousarvioon

Tässä laissa tarkoitettujen tärkkelystuen maksamista varten osoitetaan valtion talousarvioon vuonna 1994 95,4 miljoonaa markkaa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

3.

Laki**kotimaisesta öljykasvituotannosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kotimaisesta öljykasvituotannosta 3 päivänä elokuuta 1992 annetun lain (675/92)
 1 §:n 1 momentti ja 6 §:n 1 momentti sekä
lisätään lakiin uudet 2 a § ja 4 a § seuraavasti:

1 §

Yleiset säännökset

Kotimaisen öljykasvituotannon turvaamiseksi maksetaan valtion talousarvion puitteissa hinnanalennuskorvausta ja vuonna 1994 korvausta ylimääräisistä hankintakustannuksista sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

2 a §

Hinnanalennuskorvauksen määrä vuonna 1994

Poiketen siitä, mitä muualla tässä laissa on säädetty hinnanalennuskorvauksesta ja sen maksamisesta, voidaan satovuoden 1994/95 öljykasvisadon osalta maksaa hinnanalennuskorvausta ja korvausta ylimääräisistä hankintakustannuksista enintään 360 miljoonaa markkaa siten, että korvaukset maksetaan kokonaisuudessaan vuoden 1994 loppuun mennessä.

4 a §

Ylimääräisistä hankintakustannuksista maksettava korvaus

Hinnanalennuskorvauksen maksamista var-

ten valtion talousarvioon osoitetuista varoista voidaan satovuoden 1994/95 osalta maksaa korvausta myös öljykasvinsiementen ylimääräisistä hankintakustannuksista enintään 2,2 miljoonaa markkaa. Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa korvauksen perusteet sekä antaa ohjeet korvauksen hakemisesta.

Mitä tässä laissa on säädetty hinnanalennuskorvauksesta, on soveltuvin osin noudatettava myös ylimääräisistä hankintakustannuksista maksettavaan korvaukseen.

6 §

Hinnanalennuskorvauksen ottaminen valtion talousarvioon

Tässä laissa tarkoitettujen hinnanalennuskorvausten ja ylimääräisten hankintakustannuskorvausten maksamista varten osoitetaan valtion talousarvioon vuonna 1994 431 miljoonaa markkaa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 199 _____ .

Helsingissä 21 päivänä lokakuuta 1994

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Maa- ja metsätalousministeri *Mikko Pesälä*

1.

Laki

sokerilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 3 päivänä elokuuta 1992 annetun sokerilain (673/92) 6 §:n 1 momentti sekä
lisätään lakiin uusi 5 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 a §

Hinnanalennuskorvaus vuonna 1994

Poiketen siitä, mitä muualla tässä laissa on säädetty hinnanalennuskorvauksesta ja sen maksamisesta, voidaan vuoden 1994 sokerijuurikas-sadon osalta maksaa hinnanalennuskorvausta enintään 203 miljoonaa markkaa siten, että hinnanalennuskorvaus maksetaan kokonaisuudessaan vuoden 1994 loppuun mennessä.

Joulukuun 1994 aikana myydyin sokerin osalta määräytyvä hinnanalennuskorvaus maksetaan sokeriraaka-aineen kotimaisen hinnan ja Euroopan unionin alueella yleisesti noudatettavan hinnan välisen erotuksen suuruisena.

Jos vuoden 1995 alussa varastoissa olevan sokerin hintataso on alempi kuin Euroopan unionissa, vähennetään hinnanalennuskorvausta erotusta vastaavalla määrällä.

6 §

Hinnanalennuskorvauksen ottaminen valtion talousarvioon

Tässä laissa tarkoitettujen hinnanalennuskorvausten maksamista varten osoitetaan valtion talousarvioon 235 miljoonaa markkaa vuonna 1994, 228 miljoonaa markkaa vuonna 1995 ja 219 miljoonaa markkaa vuonna 1996.

6 §

Hinnanalennuskorvauksen ottaminen valtion talousarvioon

Tässä laissa tarkoitettujen hinnanalennuskorvausten maksamista varten osoitetaan valtion talousarvioon 413 miljoonaa markkaa vuonna 1994.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 _____

2.

Laki**kotimaisesta tärkkelystuotannosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kotimaisesta tärkkelystuotannosta 3 päivänä elokuuta 1992 annetun lain (674/92) 5 §:n 1 momentti sekä lisätään lakiin uusi 2 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 a §

Tärkkelystuen määrä satovuonna 1994/95

Poiketen siitä, mitä muualla tässä laissa on säädetty perunatärkkelystuesta ja sen maksamisesta, voidaan kotimaassa tuotetusta perunasta valmistetulle perunatärkkelykselle satovuoden 1994/95 osalta tukea maksaa enintään 67 miljoonaa markkaa siten, että tuki maksetaan kokonaisuudessaan vuoden 1994 loppuun mennessä.

5 §

Tärkkelystuen ottaminen valtion talousarvioon

Tässä laissa tarkoitetun tärkkelystuen maksamista varten osoitetaan valtion talousarvioon vuonna 1994 69 miljoonaa markkaa, vuonna 1995 67 miljoonaa markkaa ja vuonna 1996 64,5 miljoonaa markkaa.

5 §

Tärkkelystuen ottaminen valtion talousarvioon

Tässä laissa tarkoitetun tärkkelystuen maksamista varten osoitetaan valtion talousarvioon vuonna 1994 95,4 miljoonaa markkaa.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199_____*

3.

Laki**kotimaisesta öljykasvituotannosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kotimaisesta öljykasvituotannosta 3 päivänä elokuuta 1992 annetun lain (675/92) 1 §:n 1 momentti ja 6 §:n 1 momentti sekä
lisätään lakiin uudet 2 a § ja 4 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Yleiset säännökset

Kotimaisen öljykasvituotannon turvaamiseksi maksetaan valtion talousarvion puitteissa hinnanalennuskorvausta sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

1 §

Yleiset säännökset

Kotimaisen öljykasvituotannon turvaamiseksi maksetaan valtion talousarvion puitteissa hinnanalennuskorvausta ja vuonna 1994 korvausta ylimääräisistä hankintakustannuksista sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

2 a §

Hinnanalennuskorvauksen määrä vuonna 1994

Poiketen siitä, mitä muualla tässä laissa on säädetty hinnanalennuskorvauksesta ja sen maksamisesta, voidaan satovuoden 1994/95 öljykasvisadon osalta maksaa hinnanalennuskorvausta ja korvausta ylimääräisistä hankintakustannuksista enintään 360 miljoonaa markkaa siten, että korvaukset maksetaan kokonaisuudessaan vuoden 1994 loppuun mennessä.

4 a §

Ylimääräisistä hankintakustannuksista maksettava korvaus

Hinnanalennuskorvauksen maksamista varten valtion talousarvioon osoitetuista varoista voidaan satovuoden 1994/95 osalta maksaa korvausta myös öljykasvinsiementen ylimääräisistä hankintakustannuksista enintään 2,2 miljoonaa markkaa. Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa korvauksen perusteet sekä antaa ohjeet korvauksen hakemisesta.

Mitä tässä laissa on säädetty hinnanalennuskorvauksesta, on soveltuvin osin noudatettava myös ylimääräisistä hankintakustannuksista maksettavaan korvaukseen.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

*Hinnanalennuskorvauksen ottaminen valtion
talousarvioon*

Tässä laissa tarkoitettujen hinnanalennus-
korvausten maksamista varten osoitetaan val-
tion talousarvioon vuonna 1994 371 miljoonaa
markkaa, vuonna 1995 360 miljoonaa markkaa
ja vuonna 1996 346,5 miljoonaa markkaa.

6 §

*Hinnanalennuskorvauksen ottaminen valtion
talousarvioon*

Tässä laissa tarkoitettujen hinnanalennus-
korvausten ja ylimääräisten hankintakustannus-
korvausten maksamista varten osoitetaan val-
tion talousarvioon vuonna 1994 431 miljoonaa
markkaa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .
